

Sygn. akt III CSK 229/11

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa A. B.

przeciwko W. B.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 listopada 2011 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 27 stycznia 2011 r.,

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację powódki A. B. od oddalającego jej powództwo wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 maja 2010 r.

Powódka domagała się zobowiązania pozwanej W. B. do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na rzecz powódki własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w Ś., oznaczonej jako działka nr 635/1, objętej księgą wieczystą Nr /.../. Jako podstawę roszczenia powódka wskazała rażącą niewdzięczność obdarowanej, która spowodowała odwołanie darowizny, a z ostrożności procesowej powołała się na swój błąd, wywołany przez pozwaną, przy sporządzaniu umowy darowizny.

Wyrokiem z dnia 14 maja 2010 r. Sąd Rejonowy w W. oddalił powództwo. Ustalił, że sporządzoną w formie aktu notarialnego umową darowizny z dnia 22 kwietnia 2005 r. powódka przeniosła na swoją synową W. B. własność spornej nieruchomości. Jednocześnie obdarowana złożyła oświadczenie o ustanowieniu na rzecz powódki i jej syna T. B. bezpłatnej służebności osobistej mieszkania w budynku mieszkalnym znajdującym się na nieruchomości. W tym czasie strony były w bliskich, przyjaznych kontaktach. Po zawarciu umowy darowizny stosunki pomiędzy pozwaną a powódką również były początkowo dobre. Uległy pogorszeniu na skutek awantur wywoływanych przez znajdujących się pod wpływem alkoholu synów powódki (z których jeden był mężem pozwanej) i negatywnej reakcji na nie ze strony syna pozwanej. W 2008 r. konflikt rodzinny zaostrzył się tak dalece, że A. B. przestała przyjmować pomoc oferowaną przez pozwaną. Sąd pierwszej instancji stanął na stanowisku, iż pozwana nie dopuściła się rażącej niewdzięczności wobec powódki, to nie ona była inspiratorką sporu, nie odnosiła się powódki nagannie i nie odmawiała jej pomocy. Sąd Rejonowy nie znalazł również podstaw do przyjęcia, że sporządzając umowę darowizny powódka działała pod wpływem błędu w rozumieniu art. 84 k.c. A. B. miała możliwość swobodnego i nieograniczonego zapoznania się z treścią przygotowywanego aktu notarialnego i wyjaśnienia wszelkich wątpliwości poprzez zadanie stosowanych pytań, była też świadoma

znaczenia skutków dokonywanej czynności prawnej, czemu dała wyraz potwierdzając ją notariuszowi, a następnie podpisując akt notarialny.

Sąd Okręgowy uznał apelację powódki od powyższego wyroku za bezzasadną.

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wniosła powódka. Zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 87 § 1 w zw. z art. 87 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 1991 r. Nr 22, poz. 91 ze zm.). Jako przepisy postępowania, uchybienie którym miało istotny wpływ na wynik sprawy, wskazała naruszenie art. 247 k.p.c. W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, będąca nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym, powinna zawierać szereg obowiązkowych elementów, w tym przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Skarżąca powinna więc wskazać, że opiera skargę na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego lub naruszenia przepisów postępowania (art. 398³ § 1 k.p.c.) i w ramach tak określonych podstaw sformułować odpowiednie zarzuty wraz z ich uzasadnieniem. Skarga, która nie czyni zadość powyższym wymaganiom dotknięta jest brakiem nieusuwalnym i podlega odrzuceniu *a limine* (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.).

W skardze wniesionej przez powódkę zaniechano przedstawienia uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Skarżąca ograniczyła się do uzasadnienia „istotnych zagadnień” mających przekonać o potrzebie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w ramach tzw. przedsądu, przewidzianego w art. 398⁹ k.p.c. Wprawdzie przedstawione przez skarżącą „istotne zagadnienia” odnoszą się do materii objętej podstawami skargi, jednakże nie oznacza to, że skarga może zawierać połączone w jedno uzasadnienie obydwu odmiennych i istotnych na różnych etapach postępowania kasacyjnego elementów składających się na strukturę tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Uzasadnienie podstaw kasacyjnych stanowi jeden z zasadniczych elementów konstrukcyjnych skargi,

wyjaśniających motywy skłaniające skarżącego do podważania zaskarżonego rozstrzygnięcia. Natomiast uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skupia się na innym aspekcie sprawy – ma na celu wykazanie obiektywnie rozumianej potrzeby rozpoznania sprawy przez Sąd Najwyższy, motywowanej interesem publicznym i wyrażającej się w występowaniu przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Uzasadnienie każdego z tych elementów skargi powinno być wydzielone i wypełnione odpowiednią dla niego treścią.

Analiza argumentacji zawartej przez skarżącą w części motywacyjnej skargi wskazuje na to, że uzasadnienie zawiera argumentację odnoszącą się do wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzupełnioną poglądem powódki na sposób rozwiązania wskazanych wątpliwości. Nie zawiera natomiast uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Jego pominięcie powoduje, że skarga kasacyjna dotknięta jest brakiem nieusuwalnym, co pociąga za sobą konieczność odrzucenia jej bez wezwania do naprawienia wskazanej wady (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1997 r., II CKN 404/97, OSNC 1998, nr 4, poz. 59, uzasadnienie postanowienia z dnia 21 marca 2000 r., II CKN 711/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 151, czy też postanowienie z dnia 18 stycznia 2006 r., II CSK 161/05, nie publ.).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.